

CATHOLICORUM.

Quid postremò est Matrimonium?

Sacramentum, quo vir & mulier legitimè Gen. 2.
contrahentes, individuam vitæ societatem in- Matt. 19
eunt, gratiaq; divinâ donantur, tum ut soboles ho- 1. Cor. 7.
neste & Christianè suscipiatur ac educetur: tum ut Ephes. 5.
fœda libidinis & incontinentiæ peccatum evitetur.

Estne inter Sacramenta discrimen?

Est sane: Baptismus enim, Confirmatio &
Ordo semel collata nunquam iterantur, sicuti
cætera Item Baptismus necessariò suscipitur ab
omnibus: Eucharistia à ratione utentibus, &
à relapsis pœnitentiâ. Arbitrarium est autem uti
reliquis, modò nullum contempnas, aut cum illud
sumendi tempus est, negligas.

CAPUT V

DE OFFICIIS JUSTITIÆ CHRISTIANÆ.

Quot sunt officia justitiæ Christianæ?

Hæc duo: declina à malo, sive peccato & fac Psal. 3.
bonum, sive officium justitiæ. 1. Cor.

Qui potest homo cavere peccatum, & bonum Isaia 1
facere, seu præstare justitiam?

Non id per se quidem, sed Christi gratiâ ac Conc.
spiritu instructus Christianus potest, ac debet, Trid.
quantum hujus quidem vitæ status admittit, ju- sess. 1.
ste vivere, & legem implere.

Quotuplex est peccatum?

Duplex: Originale, & ætUALE.

Quid est originale?

Quod ab ortu nobis congenitum per Baptis- Ad
mum in Christo condonatur. Rom.

B 5

Quid 2. Cor.

PARVUS GATECH:

Quid est actualē?

Dictum, factum, vel concupitum contra vel præter legem Dei, aut Ecclesiæ.

Quotuplex est actualē?

apic. 6. Duplex: Mortale, sic dictum, quia mortem
Ezec. 18. animæ præsentem adfert: Anima enim quæ pec-
Joan. 1. caverit, ipsa morietur: & Veniale, ut cui venia
Prov. 20. facile tribuitur, & sine quo ne justi quidem vivunt.

Quibus gradibus ad peccatum deducimur?

Jacob. 1. His tribus: Suggestione, delectatione, con-
Bed. 1. sensu, seu deliberatâ voluntate peccandi.

l. c.

Qui sunt supremi gradus peccantium?

Eorum, qui scientes ac prudentes ex mera pec-
cant malitia, qui etiam de peccato ipso glorian-
tur, & qui bene monentibus obstrepant, ac salutari-
bus consilia prorsus contemnunt.

Quare peccatum fugiendum?

Psal. 5. Quia Dominum Deum offendit, summum
Jap. 14. bonum eripit, & summum affert malum pec-
Eccl. 14. canti, dum divinam tollit fruitionem nunquam
recuperandam, & penas æternasque homini ac-
cerfit sempiternas.

Quæ dicuntur peccata capitalia?

Illæ, ex quibus veluti capitibus & fontibus
omnia alia peccata proficiuntur.

Quot sunt peccata capitalia?

Septem: Superbia, Avaritia, Luxuria, invidia,
Gula, Ira, Acedia.

Quâ ratione vitari & vinci hæc peccata
possunt?

Si in Jesu Christi gratia cooperemur, peccatorum
damna

CATHOLICORUM.

damna & pericula considerantes, & virtutes septem his peccatis contrarias exercentes.

Quæ virtutes peccatis capitalibus adversantur?

Hæ septem: Humilitas, Largitas, Castitas, Benignitas, Temperantia, Patientia, Devotio, seu sedula pietas.

Quæ peccata in Spiritum sanctum committi dicuntur?

Ea, quæ suâ malitiâ sic divinam excludunt gratiam, ut neque in hoc saculo, nisi agrè admodum, neque in futuro remittantur. Matt. 1

Quot sunt peccata in Spiritum sanctum?

Sex: Præsumptio de misericordiâ Dei, vel de Impunitate peccati: Desperatio: agnitæ veritatis Impugnatio: fraternæ charitatis Invidentia: Obstinatio: Impenitentia.

Quæ peccata in cælum clamare dicuntur?

Quæ per se vehementer abominanda sunt, & aperiè humana charitatis iura violant, unde vindictam clamare perhibentur, & horrendis sæpè modis in hac vita divinitus vindicantur. Gen. 18

Quæ sunt peccata in cælum clamantia?

Hæ quatuor: Homicidium voluntarium: peccatum Sodomiticum, Oppressio pauperum, viduarum atque pupillorum: denarium merces operariorum defraudata. Gen. 9.
Exod. 18.
Jacob.

Quæ peccata dicuntur aliena?

Ea, quæ ab aliis quidem committuntur; sed nobis interim auctoribus, vel quoquo modo adjuvatoribus, aut saltem non impediuntibus, ut idcirco nobis etiam imputentur. Psal. 1

Quot

PARVUS GATECH.

Quot modis aliena peccata nobis
imputantur ?

Novem his modis : Confilio, jussione, consensu, irritatione, laudatione, seu adulatione, reticentiâ culpæ alienæ, conniventiâ vel indulgentiâ, rei alienæ participatione, & prava facti alieni defensione.

Quæ dicuntur opera carnis ?

Ea, quæ homines secundum carnem viventes, & à Dei filiis spiritualibus degenerantes, committere solent.

Quæ sunt opera carnis ?

Gal. 5. Paulus ea recenset in hunc modum. Manifesta sunt opera carnis, quæ sunt ? Fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum servitus, venificia, inimicitia, contentiones, æmulationes, iræ rixæ, dissensiones, sectæ, invidia, homicidia, ebrietates, commestationes, & his similia, quæ prædico vobis, sicut prædixi : quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur.

Estne satis Christiano malum fugere, &
à peccato declinare ?

Gal. 36.

Isaia 1.

om. 12.

Jacob. 4.

Nequaquam : sed præterea bonum agere, & virtutes exercere necesse est, alioquin scienti bonum & non facienti, peccatum est illi.

Quid boni faciendum est Christiano ?

Coloss. 1.

Cor. 8.

Pet. 2.

Matt. 3.

In genere quidem quidquid boni lex naturalis divina vel humana præcipit vel ostendit, in specie verò pro sua quisque vocatione præstare officium & acceptæ Dei gratiæ cooperari cum gratiarum actione debet : omnis enim arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur.

Quæ

CATHOLICORUM.

Quod sunt Præcipua bonorum operum genera :

Ea, quibus sobrie, iuste, pièque vivitur in hoc saeculo, & per qua itidem iusti magis magisque justificantur, & Sancti indies sanctificantur.

Ad Tit.

Luc. 1.

Apoc. 2.

Tob. 12.

Matt. 6.

Quotuplicia sunt hæc bonorum operum genera ?

Triplicia, utpote Jejunium, Eleëmofyna, seu misericordia: & oratio, de quibus ita legimus:

1. Tim.

Matt. 2.

Bona est Oratio, cum jejunio, & Eleëmofyna.

2. Petr.

Jacob. 2.

Quis est fructus bonorum operum ?

Concil.

Habent ea promissionem, ac mercedem hujus ac aeternæ vitæ, Deum placant, gratiam conser- vant, & augent: denique Christi in hominis vocationem certam faciunt atque consummant.

Mogun.

can. 34.

Ep. 35.

Gangr.

can. 19.

Quid est Jejunium ?

Est certis diebus, juxta morem & præscriptum Ecclesie, carnibus abstinere, & saltem unicâ cibi refectio in die contentum vivere frugalius. Sed si generatim hoc nomen accipias, jejunium est corporis quadam castigatio piè suscepta, ut vel caro spiritui subjiciatur, vel obedientia exerceatur, vel Dei gratia impetretur.

Quid est Oratio ?

Est mentis in Deum elevatio, per quam vel mala deprecamur, vel bona nobis, aliisque petimus, vel Deo benedicimus.

Quid est Eleëmofyna seu misericordia ?

Est beneficium, quo alterius miseræ ex commiserationis affectu subvenimus.

Quot-

PARVUS CATECH.

Quotuplex genus est Eleëmofynæ, seu
Misericordiæ?

Duplex: alia quippe sunt opera misericordiæ corporalia, alia verò spiritualia: quoniam vel ad corporalem, vel spiritualem miseriam proximi sublevandam spectant.

Quod sunt opera misericordiæ
corporalia?

Septem: Esurientes pascere, potum dare sitientibus, operire nudos, captivos redimere, ægrotos invisere, hospitio peregrinos suscipere, mortuos sepelire.

Quot sunt opera misericordiæ
spiritualia?

*Sunt & ipsa septem: ut peccantes corrigere, ignorantes docere, dubitantibus rectè consu-
lere, pro salute proximi Deum orare, consolari
mæstos, ferre patienter injurias, offensam re-
mittere.*

Quæ sunt virtutes omnium præcipuæ?

Post Theologicas quidem illas, de quibus dictum est, Fidem, & Spem, & Charitatem; præcipuæ sunt Cardinales, quæ Christianos comprimis decent.

Quæ dicuntur Cardinales virtutes?

Quæ tanquam fontes aliarum, & cardines omnem honeste vitæ rationem continent.

Quot sunt virtutes Cardinales?

Quatuor: Prudentia, Justitia, Temperantia, Fortitudo; quibus in Christo consequitur homo, ut providè, justè, temperatè, ac fortiter in omni vita degat, ac placeat Deo.

Quæ

CATHOLICORUM.

Quæ dicuntur dona Spiritus sancti?

Septem illa, quæ super Christum requiescisse *Isaia II.*
Propheta testatur, & quæ ab ipso, ceu fonte omnis *1. Joan. R.*
gratia, in alios derivantur: ut donum sapientiæ,
donum intellectus, consilii, scientiæ, fortitudi-
nis, pietatis, ac timoris Domini.

Quænam illa, quæ fructus Spiritus
vocantur?

Ea, quæ pii secundum spiritum viventes ope- *Rom. 8.*
rantur, & per quæ spirituales à carnalibus dignos-
cuntur.

Qui sunt fructus Spiritus?

A Paulo Apostolo sic numerantur: Charitas, *Gal. 5.*
gaudium, pax, patientia, longanimitas, bonitas,
benignitas, mansuetudo, fides, modestia, con-
tinentia, castitas.

Quæ dicuntur Evangelicæ beatitu-
dines?

Illæ, propter quas in Evangelio etiam hi, qui
miseri prorsus ac infelices videntur, beati ac felices
pronuntiantur.

Quot sunt Evangelicæ beatitudines?

Octo, quas ita Christus in monte eradidit.

Prima.

Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est
regnum cælorum.

Secunda.

Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram. *Matt. 5.*

Tertia.

Beati, qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. *Luce 6.*

Quarta.

PARVUS CATECH.

Quarta.

Beati qui esuriunt, & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

Quinta.

Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.

Sexta.

Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.

Septima.

Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur.

Octava.

Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum celorum.

Quæ dicuntur Evangelica consilia?

1. Cor. 7. Videlicet, quæ per Evangelium non tanquam ad salutem necessaria, sed veluti suscipientibus magis expedita atque utilia à Christo non præcipiente quidem, sed consulente proponuntur.

Quot sunt Evangelica consilia?

Matt. 19.
Act. 4. Principalia tria sunt, nimirum: Paupertas voluntaria, castitas perpetua, & obedientia integra, quæ propter Deum homini religiosè exhibetur.

Quæ hominis novissima dicuntur:

Eccl. 2. Ea, quæ homini ad extremum accidunt, ut: Mors, Judicium, Infernus, & cœlestis gloria: de quibus ita docet sapiens: In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, & in æternum non peccabis.

F I N I S.